

[...]

-El cas singular de la campana “Miquela”.

De procedència i titularitat encara avui desconeguda, es va arreplegar d'un magatzem de l'exèrcit guanyador de la guerra, a Barcelona, prop de la Sagrada Família, el 23 de maig de 1939 (fa 120 cm de boca i 1.094 kg de pes). És obra de Roses Hermanos, una nissaga de campaners que té orígens ja al segle XVIII, amb foneries successives a Xella, Adzeneta, Albaida, Silla i València, on va ser feta aquesta l'any 1927. En el mateix bronze, a més d'altres guarniments, porta la marca de fàbrica dels Roses, la inscripció “ALABADO SEA EL SANTÍSSIMO SACRAMENTO” i la referència a un tal Miguel Mayo.

-El buit de 1936-1939 a 1954. Només hi havia la “Miquela”, que no podia voltar, i que el campaner Josep Pinart tocava per dintre i per fora amb la finalitat de semblar que n'hi havia més. A partir d'una data imprecisa, es constata l'existència d'una segona campana d'origen i nom desconegut, situada de cara a mar, esquerdada i de mal so. Feia 58 cm de boca i 180 kg de pes. Aquesta, després, seria fosa per contribuir a les noves campanes de 1954. Tant una campana com l'altra tenien jous i capçals de fusta.

-Les noves campanes del 1954.

-Cap a finals de l'any 1953 el rector de Santa Maria fa una crida per recollir aportacions per finançar quatre campanes noves i poder rescabalar la basílica de les que foren saquejades el 1936 i omplir els buits existents al cloquer. Amb la col·lecta de donacions d'institucions, empreses i particulars, el juliol de 1954 ja arriben i són beneïdes les noves campanes. Totes són fetes a la foneria Barberí d'Olot, un obrador de campanes de llarga tradició, doncs ja en fabricava a finals del segle XVIII (tot i que alguns autors els situen a la capital de la Garrotxa dos segles abans). Va tancar el 2016.

Les quatre campanes van ser:

-La *Montserrat*, encarada cap a la muntanya i amb l'advocació de la patrona de Catalunya, de 110 cm de boca i 1.000 kg de pes.

-La *Carme*, nom de la Mare de Déu patrona de la gent de mar, que és cap on està orientada. Fa 85 cm de diàmetre i 420 kg de pes.

-I les dues orientades cap a llevant que porten el nom de les Santes patrones de la ciutat. La *Juliana*, de 70 cm de diàmetre i 220 kg, i la *Semproniana*, de 60 cm i 120 kg.

-La iconografia i l'epigrafia.

És de destacar la profusa ornamentació que caracteritza aquest joc de quatre campanes de 1954, tant pel que fa a relleus decoratius com a inscripcions. Totes tenen sanefes que les distingeixen, així com la imatge corresponent al seu nom. Porten a més, entre altres elements, l'escut de

Mataró i la figura de la Mare de Déu de la Purificació (la Candelera) amb les dues Santes agenollades, tal com estan a l'altar major de la basílica.

Pel que fa a inscripcions, sempre en llatí -com a llengua secular i universal de l'Església Catòlica- totes quatre tenen una referència a la ciutat i la data (ILURONE : ANNO MARIALI MCMLIV), al rector d'aquell moment (ANTOLINO VANCELL ET ROCA · PAROCHO) i al fonedor (BARBERI ME FECIT · OLOT).

Hi ha encara dos elements més que són destacables. Un és la manera original com cadascuna expressa el seu nom en primera persona, que denota la intervenció d'algú amb bon gust, i coneixedor de la llengua llatina i del món de les campanes (segurament el Dr. Àngel Fàbrega Grau, que posteriorment va ser canonge arxiver de l'Arxiu Capitular de la catedral de Barcelona). L'altre, les frases relacionades a fórmules o expressions religioses de lloança, d'advocació o de protecció.

-Montserrat:

MARIA A MONTE SERRATO MIHI NOMEN EST :

LAUDO DEUM VERUM · PLEBEM VOCO · CONGREGO CLERUM · DEFUNCTOS
PLORO · NIMBUM FUGO · FESTA DECORO

-Carme:

MARIA A MONTE CARMELO VOCOR :

NEC MUSIS DOCTA EN CANTUS MODULABOR AMOENOS · NOCTE DIEQUE
VIGIL DEPRONAM CARMINA CHRISTO (Cal assenyalar que aquesta és una inscripció d'origen molt antic, de les primeres documentades, que ja al segle IX figurava en una abadia benedictina francesa).

-Juliana:

JULIANA NOMINOR :

VOX MEA VOX VITAE VOCO VOS AD SACRA VENITE

-Semproniana:

SEMPRONIANA APPELLOR :

DONEC TINNIO PLAUDET COELUM TERRAQUE GAUDET

[...]